

Behandling af Tillægsbevillingslovforslaget at stille Forslag derom. Men Finansudvalget mente, at en Sag af denne Betydning helst burde ordnes ved en særlig Lov, og i den Anledning har jeg ogsaa udarbejdet et Lovforslag, som jeg antager, at jeg i Løbet af ganske faa Dage kan fremsætte for det høje Ting.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Keiser-Nielsen): Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) omtalte et Samraad, som har været afholdt mellem det ærede Finansudvalg og mig, og som er nævnt i Betænkningen under Nr. 122, angaaende Anciennetetsligning til Overlærer Thorbeck, Odense. Jeg har næret nogen Betænkkelighed ved at imødekomme Overlærer Thorbecks Andragende. Det er ganske vist rigtigt, som det ærede Medlem fremhævede, at hvis han var blevet i sin tidligere Stilling som Landsbylærer, og der havde været den samme Udvikling i Skolevæsenet, som der er nu, vilde han have været højere oppe i Løn, end han nu er. Men man maa jo paa den anden Side huske paa, at det, at han er blevet Overlærer, netop beror paa den store Udvikling af Skolevæsenet, hvorved denne Landsbykommune er gaaet over til Købstadundervisning; der er blevet saa mange Børn og saa mange Klasser, at han efter de nugældende Regler om, saa vidt jeg husker, 25 Kroners Tillæg pr. Klasse vilde have haft en større Løn. Da man imidlertid godt kan forstaa, at vedkommende føler sig trykket ved, at han ikke under de nuværende Forhold kan naa den Løn, han vilde have naaet, hvis han stod som Enelærer eller som Lærer i en Folkeskole med Landsbyordning, skal jeg tiltræde det ærede Medlems Anmodning og stille et saadant Ændringsforslag til tredie Behandling.

Det andet Samraad, som blev omtalt af det ærede Medlem fra Silkeborg (Jacob Christensen), angaar et Laan af Statens Midler til Junckers Gymnastikinstitut i Silkeborg. Jeg maa sige, at jeg nærer den allerstørste Betænkkelighed ved at gaa med til noget saadant. Dette Gymnastikinstitut er et rent og skært privat Foretagende. Det er ganske rigtigt, at Gymnastiklærer Juncker har forstaaet at vinde stærkt Indpas i England, og at han har stort Besøg fra England og fra enkelte andre Lande paa sit Gymnastikinstitut. Men den Omstændighed, at det er lykkedes en privat Mand at faa et saadant større Foretagende sat i Gang, synes mig ikke at give Anled-

ning til, at Staten skal træde til med et større Laan. Der er af Juncker søgt om at faa dette Laan af Sorø Akademis Midler; det drejede sig, saa vidt jeg husker, om et Laan paa 75,000 Kr. paa første Prioritet. Jeg har forhandlet med Kvæstor for Sorø Akademis Midler om dette Forhold; i Øjeblikket findes der ikke Midler rede, men jeg vilde overhovedet nære ret store Betænkkeligheder ved at yde et saadant Laan. Sorø Akademis Midler har for været benyttede til at hjælpe saadanne Foretagender, hvorved der er tabt ret store Beløb. Og selv om man kan gaa ud fra, at saa længe Juncker staaar i Spidsen for dette Institut, vil det nok gaa, er det dog en enkelt Mand, der bygges paa; og i det Øjeblik, der skete ham noget i en eller anden Retning, saa at han maatte fra-træde, er det et stort Spørgsmaal, om man kunde sige, at de Penge, der var anbragte fra Staten, virkelig ogsaa var anbragte paa en sikker Maade. Jeg kan ikke se rettere, end at hvis Instituttet skal koste saa meget, som det blev antydnet af det ærede Medlem fra Silkeborg, og hvis Silkeborg Kommune og private vil sætte Penge i anden og tredie Prioritet — saa vidt jeg forstod, og som jeg har forstaaet det i Samraadet med Finansudvalget, til op imod 130,000—140,000 Kr. —, saa vil der ikke være noget i Vejen for, at man i en saadan Ejendom vil kunne faa op imod Halvdelen af Værdien til Laan paa første Prioritet i et hvilket som helst Pengeudlaansinstitut. Det, der da skulde opnaas ved at gaa til Staten, skulde være, at et saadant første Prioritetslaan kunde faas paa billigere Vilkaar, end det vilde kunne faas i et almindeligt privat Pengeinstitut. Men jeg synes ikke, at man kan tilraade dette, og heller ikke kan man tilraade, at Sorø Akademi, hvis det vilde udlåne her, skulde gaa til billigere Laanevilkaar end de i Landet almindeligt gældende. Man vilde, forekommer det mig, være nødt til for Sikkerhedens Skyld at kræve ikke alene Renter, som det blev omtalt af det ærede Medlem, men ogsaa Afdrag paa dette Laan. Jeg stiller mig derfor tvivlende overfor Sagen; i hvert Fald maatte jeg, dersom jeg skulde tage et bestemt Stade, ønske at faa nærmere oplyst, hvem disse private Folk er, der vil staa bag ved Silkeborg Kommune paa tredie Prioritet, hvor mange de er, og hvor store Beløb der er Tale om. Det forekommer mig, at Sagen ikke i den Grad er moden, at den kan tages op paa dette Standpunkt i denne Rigsdagssamling, men der kunde være Tale